1909. XLI. évfolyam. 141. szám. Csütörtök, junius 24.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
MÓRICZ PÁL.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Piacz-utcza 40. szám. — Telefon 412.

EGYETEMI NAGYKÖNYVTÁR DEBRECEN

Védekezés a drágaság ellen.

Tisztviselők védekezése. Árucsarnokot létesitenek.

Debrcczen, junius 23.

A helyi piac drágasága ellen Debreczenben is évről-évre felhangzik a panasz. Nemrégiben egyik városházi bizottsági ülésen is szóvátette Fejér Ferencz dr. piaci helyzetünk tarthatatlanságát, a kofák visszaéléseit stb. Ugyanakkor Balkányi Miklós doktor ismét felvetette, hogy vásárcsarnokot kell létesiteni. Ekkor mind a piaci rendtartást, mind az áruk minőségét, mind az árak méltányos egyenlősitését biztosabban lehet hatóságilag is ellenőrizni illetőleg rendszabályozni.

Fájdalom! Bár derék polgármesterünk is a legjobb indulatot tanusitotta a felszólalók kifejezett, a közérzést tolmácsoló óhajtásaival szemben, nálunk alszik a piac rendezés ügye.

Pedig Debreczenben is tarthatatlan már a drágaság. Előttünk fekszik az O. M. G. E. árjegyző irodája tudósitóinak jelentése f. hó 15-ről. Nehány tanulságos adatot kiragadunk a jelentésekből. A vágott hus ára junius 15-én kilogrammonként fillérekben a következők volt.

Vegyünk egy országosan kikiáltott drága várost. Aradon a I-ső osztályu marhahus 132, II-od 120, borjuhus I-ső 160, II-od 140, sertéshus I-ső 160, II-od 140. Váradon marhahus I-ső 108, II-od 96, borjuhus I-ső 160, II-od 120, sertéshus I-ső 160, II-od 144. Nyiregyházán marhahus I-ső 132, II-od 118, borjuhus I-ső 130, II-od 112, sertéshus I-ső 136, II-od 130. Miskolczon marhahus I-ső 112, II-od 104, borjuhus I-ső 140, II-od 128, sertéshus I-ső 152, II-od 144. Temesváron marhahus I-ső 128, borjuhus I-ső 160, sertés I-ső 150. Kassán marhahus 1-ső 70, II-od 64, borjuhus I-ső 68, II-od 64, sertéshus I-ső 100, II-od 90 fillér volt kilogrammonként. Ezen különféle viszonyok között élő és fejlődött városok piacainak az árait ha most egybevetjük a debreczeni piaci husárakkal, arra kell rájönnünk, hogy Debreczen még a kikiáltott drága aradi hus piacon is tultesz árainak megdöbbentően és tarthatatlanul felcsigázott magasságával ugyanis junius 15-dikén a debreczeni piacon egy kilogramm I-ső osztályu marhahus ára 128 fillér volt, tehát csak 4 fillér volt olcsóbb, mint Aradon. A II-od osztályu marhahus ára 120 fillér volt, tehát egyezett az aradi hasonlatos árral.

Nos hát, ami a borjuhus áráit illeti, ugyancsak egy fontra dolgoznak a debreceni, mint aradi húsvágók. Hajszálnyi árkülönbözet sem mutatkozik a két városban a borjuhus árak között. Az első osztályu borjuhus Aradon, mint Debrecenben 160 fillér, csupán a II-od osztályu borjuhusná! van 20 fillér különbség a debreceni fogyasztók javára, ugyanis mig Aradon 140, addig Debrecenben csak 120 fillér a II-od osztályu borjuhus.

Ellenben a sertéshusnál már Aradon is tulteszünk. Pedig a sertéshús volt ezelőtt a szegénynépnek az ünnepi tápláléka. Azonban maholnap még a tőkepénzes embernek se' igen kerül „disznópecsenye“ a tepsijébe? Mert az I-ső osztályu sertéshús egyedül az egy Sopron városban drágább, ott 184 fillér kilója, azonban viszont Aradon is olcsóbb 16 fillérrel, mint Debrecenben. Debrecenben 1 kiló első osztályu sertés hus 176 fillér volt.

Ami a II-od osztáyu sertéshés árát illeti ez ugy Aradon (140 fillér) mint Sopronban (146 fillér) olcsóbb volt. Debrecenben 1 kiló II-od osztályu sertéshust 152 fillérért számitottak ugyanezen időben.

Ezek az összehasonlitások szomoru képét tükrözik vissza a debreceni piac drágaságának. Kitünik, hogy Debrecen

Szelek szárnyán.

Nem lehet. Még nem jött el az ideje a léghajózásnak. Még várnunk kell egy kicsit. A Zeppelin törhetetlen ereje eredménytelenül fog elpusztulni, felőrlődni lassanként.

Fel fog szállani még egynéhányszor Zeppelin, fog is rekordokat elérni, olyanokat, hogy ciceróval fogják szedetni a lapok a róla szólò tudósitásokat, de még várnunk kell.

A La Patrie elröpült, a Zeppelin I. elégett, a Zeppelin II. összetört, ezek az eddigi sikerei a léghajózásnak.

Most nem akarom lekicsinyelni Zeppelin német gróf eredményeit, utjait és nem akarom kigunyolni a szerencsétlenségeit, mert én is, te is, mindenki örül a sikereinek és mindenki sajnálja az ügyetlenkedéseket.

Hanem én az ő felszállását és az ő eredményeit nem tartom korszakalkotónak a jövőre kihatónak.

Megmondom miért.

Valahogy nagyon komikusnak tetszett nekem az a hir, hogy a Zeppelin II. orra összetört és ezért 35 méterrel megröviditették ideiglenesen a léghajót.

Milyen óriási alkotmány lehet az, amelynek az orrát nyugodtan lehet 35 méterrel megkurtitani.

Ebben a kis adatban van benne a léghajózás eddigi eredményeinek — hogy úgy mondjam — eredménytelensége.

Mert akármiféle terv fordul meg a Zeppelinek gondolatai közt abban az irányban, hogy mire lehet majd használni a léghajót, mind semmissé válik amiatt a 35 méter miatt.

Luxus-czélokról ennél az alkotmánynál nem is akarok beszélni, mert egy 180 méter hosszu valami nem alkalmas luxus közlekedési eszköznek.

— Az automobil is könnyü kezelhetősége miatt maradt oly sok év után is divatos luxus-játékszer.

Hanem a másik célnak, a kereskedelmi célnak sem felel meg ez az alkotmány, eltekintve technikai hiányaitól. Micsoda óriási pályaudvarok volnának szükségesek hozzá, micsoda személyzet és milyen nagy forgalom ahhoz, hogy a vállalat megéljen vagy pedig hatalmas árak.

Mert a 35 méteres orr mellett nem szabad elfelejtenünk, hogy a Zeppelin II. felszállása, egyetlen felszállása, kétezer márkába kerül.

Ezen az úton hát egy kissé messze vagyunk a repüléstől. A másik úton a Wirght-testvérek útján, a szilárd vázas repülőgép útján már valamivel előbbre vagyunk.

De még ott sem tartunk nagyon messze.

Nem is tarthatunk. Nem következhetnek oly rohamosan egymásután a felfedezések. találmányok.

Még nem lehet. Még várnunk kell. És ez jó Ennek örülhetünk. Hogy várnunk kell.

Eddig számokkal és adatokkal gondolkoztunk Zeppelin léghajója mellett.

És arra nem gondoltunk, hogy mennyit rombolna az, ha igazán sétakocsizhatnánk a levegőben.

Lerontá egyikét a megmaradt, pihentető, szunnyasztó, szép, nagy illuzióknak.

Ahogy a hajó az Okeanos mithosát eltörölte, ahogy a vasút elmosta a puszta nyugodt, pásztorfurulyás csendjét, bekormozta tisztaságát, bekeretezte végtelenségét, úgy venné el tőlünk az első légbeszállásunk a kék eget, a napfényes levegőt, a magasan repülő madarakat és mindent, amire még felnézünk szeretettel. tisztelettel, csodálattal és vágyakozással.

Igen, vágyakozással nézünk felfelé. Vágyunk oda, az ismeretlen zengésű, illatu levegőországba.

Mihelyt elvész, mert megtaláljuk, mihelyt nem látjuk tisztának, mert megzavartuk, akkor már elveszett és vége. Szegényebbek lettünk.

Szép a Zeppelin törekvése, mert az ember folytonos előretörését jelzi és mutatja, örülünk a sikereinek, mert a magunk nagyságát mutatja, de mi mégis félünk az igazi nagy eredménytől, mert akkor vesztünk. Veszítünk nagyon sokat. Elveszitünk egy vagyont: egy illuziót.

Radó István.

Tavaszi öltönyt, felöltőt, szines mellényt legszebben tisztit
HRABÉCZY.
Gyár és főüzlet Széchenyi-u. 24. Fióküzlet Csapó-u. 28.

piaca nemcsak vetekszik, de sok tekintetben még tul is haladja a kikiáltott legdrágább piacok felcsigázott árait.

*

Az ilyen piac, mint a vámpír ugy szivja ki a polgári családok erejét, kereskedő, iparos, tisztviselő, még részben a gazdaközönség is nyögi, sinyli az ilyen vámpír-szipolyozásra berendezett piacot. És az agyonsajtolt fogyasztóközönség már nem is elégszik meg a feljajdulásokkal, hirlapi panaszok és tiltakozások közreadásával, hanem szabadulni igyekezik a határtalan szipolyozástól, Szervezkedik.

A kiuzsorázott fogyasztók szervezkedésére Aradról adták meg a példát. Aradról, amely városnak a piaca, majdnem olyan drága, mint a debreceni piac.

Az aradi köz- és magántisztviselők fogyasztási szövetsége Róka József pénzügyigazgató elnöklésével rendkivüli közgyülést tartott és megtették a lépéseket arra, hogy junius 25-től a tüzoltói laktanya épületében árucsarnokot létesitenek. Már a szerződést is megkötötték több nagy termelővel, kik a szövetségi tagoknak a zöldséget, gyümölcsöt, tejet. vajat, baromfi szükségletöket negyven százalékkal jutányosabban szállitják a piaci áraknál.

Erre a drasztikus elbánásra a kofák és a környékbeli kistermelők határtalan uzsoráskodása kényszeritette az aradi tisztviselőket, akik a napi hús-szükségletök szállitására is előnyösen szerződtek egy nagy vállalkozóval.

Mi reánk debreceniekre is érdekes és tanulságos, hogy az aradi szövetkezet tagjai julius elsejétől a következő napi árakon jutnak hushoz:

Marhaszegy 1 kiló 88, leveshus hátulja 108, elsőrendü pecsenyehus 112, vesepecsenye nyomtaték nélkül 140, borjuhus eleje 112, hátulja 140, sertés hus 144, sertés karaj 155, sertés comb 152, Zsir és háj kilója 140 fillér — Aradon a szövetkezeti tagoknak.

Bizony magas árak még ezek is! De, mégsem a régi uzsorás árak, melyeknek terhét fogcsikorgatva szenvedjük mi debreceniek is! Mert ha igy emelkednek az áraink, maholnap éhomra csikorgatjuk a fogunkat is! Nagyobbszámu kispolgár család csak a szemével lát majd hust!

A magyar politikai válság.

Budapest, junius 23.

Wekerle Sándor lemondott miniszterelnök tegnapi audienciája után a helyzet még zavarosabb, mint volt azelőtt. Mert mig az audiencia előtt egyesek még abban reménykedtek, hogy a király a koalició további fenntartása mellett fog állást foglalni és a jelenlegi koaliciós kabinetet fogja az ügyek további vezetésével megbizni, esetleg ujból kinevezni, ma az audiencia után való napon tisztán és világosan látható, hogy a koalició végleg felbomlott és a király maga sem akarja a koalició további fennmaradását. A király egy-két nap mulva dönteni fog a válság megoldásának moduszára nézve és akkor végleg felmenti az ügyek vezetése alól a koaliciós kabinetet.

Mi lesz azonban a jelenlegi kabinet fölmentése után? Kit fog a korona a kormányalakitással megbizni? Ez a kérdés foglalkoztatja jelenleg a politikai köröket. Biztosat mondani azonban még azok sem tudnak, akik máskor, békés viszonyok között a „legbeavatottabb“ jelszóval szoktak kérkedni.

Lukács tovább tárgyal.

Az első biztos dolog az, hogy Wekerle balsikere után a korona formálisan is megbizza Lukács László volt szabadelvü pénzügyminisztert azzal, hogy félbeszakadt tárgyalásait a függetlenségi párttal folytassa. Lukács László a korona kivánságának eleget is tesz s hir szerint még a mai nap megkezdi tanácskozásait Kossuth Ferenccel és Justh Gyulával, aki a tegnapi nap folyamán a fővárosba érkezett. Lukács annál is inkább folytathatja tanácskozásait, mert most már nem akadályozzák azok a formális okok, amelyek miatt azelőtt Kossuth Ferenc kénytelen volt propoziciót a leghatározottabban visszautasitani. Lukács László a régi alapon kezdi meg tárgyalásait, vagyis, hogy a tervbe vett függetlenségi kabinetben a korona bizalmi férfiai is helyet foglaljanak.

A függetlenségi párt álláspontja.

A helyzetnek második biztos ténye az, hogy a függetlenségi párt Lukács által felajánlott alapon egyáltalán nem hajlandó az ügyek vezetését magára vállalni. A pártban az a hangulat, hogy a függetlenségi párt a saját presztizsének veszélyeztetése nélkül nem lehet egy kabinetben az ószabadelvü politikusokkal és különösen akkor nem, mikor azok néhány miniszteri tárcán kivül semmi határozott engedményt sem akarnak hozni. A függetlenségi párt vezetősége abból az elvből indult ki, hogy szivesen tárgyalásba bocsátkozik a király bizalmi emberével, bármily politikai párthoz tartozzék is, de elveinek elodázására az önálló bank követelésétől való elállásra senki sem birhatja. A függetlenségi párt a régi feltételek mellett most még kevésbbé hajlandó kormányt vállalni, mint ezelőtt.

Lukács audienciája.

Lukács László a függetlenségi párttal folytatott tanácskozásának befejezése után hir szerint még ma, vagy holnap Bécsbe utazik s a legközelebbi napok egyikén kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Lukács ezen az audienciáján jelentést tesz a királynak arról, hogy a függetlenségi párt azon az alapon, melyen ő a korona megbizásából a tárgyalásokat megkezdte, semmi szin alatt sem hajlandó kormányt vállalni. Lukácsnak ez az audienciája lesz a jelenlegi válság második fordulópontja, mely után vagy elsimulnak a politikai élet horizontján a vészes fellegek, ez azonban éppenséggel nem valószinü, vagy pedig ténynyé válik az, ami eddig csak kombináció és fenyegetés volt és a király Khuen-Héderváry grófot bizza meg a kormányalakitással.

Hir szerint Lukács László ma délben kapta meg Bécsből az audienciára való meghivót.

Khuen-Héderváry előtérben.

Még tegnap terjedt el az a hir, hogy ha Lukács tárgyalásai nem vezetnek eredményre, Khuen-Héderváry grófot bizza meg a kabinetalakitással. Ez az utóbbi hir teljesen valónak bizonyult. Gróf Khuen-Héderváry már tegnap Bécsben tartózkodott, hogy még Lukács audienciája előtt információkat szerezzen azokról a teendőkről, amelyekkel a korona a válságot megoldhatónak képzeli.

Khuen-Héderváry grófnak hir szerint legelső dolga volna a parlamentet feloszlatni s az uj választásokat az oktroj utján behozott általános, titkos, községenkinti választói jog alapján megejteni. Héderváry tervének megvalósitásában legelsősorban az ó-szabadelvüekre, nemzetiségiekre és szociáldemokratákra számit, mint a kikkel a nemzeti akaratot képviselő függetlenségi pártot letörheti. Hozzájuk csatlakozna az alkotmánypárt és a néppárt, mint amelyek politikai hitvallás tekintetében sokkal közelebb állanak a közösbankos ó-szabadelvüekhez, mint a függetlenségi párthoz.

Hogy vajjon sikerülni fog-e Héderváry grófnak ez a kalandos terve, azt a jövő fogja eldönteni. Bécsi körökben legalább reménykednek Héderváry gróf tervének sikerében s egyedül azt tartják olyannak, amely a jelen körülmények között alkalmas a válság megoldására. S ha megoldására nem is, de legalább a közös követelések sikeres beszolgáltatására.

A bécsi követelések.

A bécsi köröknek annál is inkább érdekében áll a válságnak bármely áron való gyors megoldása, mert különben kétségessé válnak azoknak a közös követeléseknek teljesitése, amelyeket a közös kormány az ősznél tovább semmi szin alatt sem halaszthat. Ezek között legfontosabb a delegációk elé terjesztendő javaslatok, a máris felhasznált felszerelési hitelek és a négy uj Dreadnought épitésének költségei. De ezenkivül esedékessé válik a létszámemelés még a jelenlegi három éves szolgálati idő mellett is, az uj véderőtörvény és a kéteves katonai szolgálati idő életbeléptetése után pedig halaszthatatlanul szükséges. A bécsi körök mindezekkel számoltak és ezért a legvégső lépéstől sem rettennek vissza.

A király utazása.

Néhány bécsi lap ezt a hirt közölte, hogy a király Ischlbe való utazása előtt Budapestre utazi, hogy személyesen várja meg a magyar válságot. Irányadó helyen erről a tervről semmit sem tudnak. A király julius 4-én a Táncsu-vasut megnyitására utazik és innen egyenesen Ischlbe megy.

Az esetleges Khuen-kabinet.

Bécs, junius 23. A helyzethez még a következőket jelentik a Neue Freie Pressenek: Abból a körülményből, hogy gróf Khuen-Héderváry már Budapestre érkezett, következtetni lehet, hogy Lukács küldetésének meghiusulta esetére már egy másik tervet is fontolóra vettek. Beavatott helyről eredő információk szerint Khuent arra szemelték ki, hogy az esetben, ha Magyarországon a tárgyalások meghiusulnának, azokból a hatvanhetesekből alakitson kabinetet, akik ahhoz a követeléshez, hogy a válság megoldását a király engedményekkel tegye lehetővé, nem ragaszkodnak. Ezek a pártok a mai országgyülésben nincsenek képviselve és igy a Khuen-Héderváry kormány, ha létrejön, első sorban az ó-szabadelvüekre fog támaszkodni, a parlamentet fel fogja oszlatni, kiirja az uj választásokat és ha kell többször is választat, hogy biztos többséget szerezzen. Azonban ez a kisérlet is nagyon kockázottnak látszik.

Minisztertanács.

Délelőtt 11 órakor a kereskedelmi miniszteriumban Wekerle elnöklésével minisztertanács volt, melyen Darányi földmivelésügyi miniszter kivételével a kormány valamennyi tagja részt vett. A minisztertanácson Wekerle beszámolt a tegnapi királyi kihallgatásról, melynek kapcsán a miniszterek a további teendőket beszélték meg.

Apponyi kijelentése.

A mai miniszteri értkezlet után Apponyi képviselők előtt kijelentette:

— Most már a pihenésnek élek és magamba szállok.

A képviselők mosolyogva kérdezték:

— Talán Bécs ellen vétettünk? — Erre Apponyi igy felelt.

— Dehogy, magunk ellen vétettünk sulyosan.

A kormány felmentése.

Bécsből jelentik félhivatalosan, hogy a kormány felmentéséről szóló királyi kéziratok szombaton fognak megjelenni.

Ma a politikai világban a szenzáció erejével hatott, hogy Khuen Héderváry felkereste Lukács Lászlót és hosszasan tárgyalt vele.

Mit mond Lukács?

A bécsi Zeit ma esti számában intervjut közöl Lukács Lászlóval. Lukács azt mondta, hogy játékot üznek a mostani válságban a függetlenségi párttal. A koronának feltétlen joga a kormány kinevezése és ezt respektálni is kell.

Az uralkodó a kormányalakitást felkinálta a függetlenségi pártnak, de eredmény nélkül. Pedig ez a kabinet teljesen függetlenségi lenne és miután a függetlenségi pártra támaszkodna, amely döntő befolyást gyakorol ugy a parlamentben, mint minden alkotmányos tényezésnél, — a függetlenségi törekvéseket biztosithatná. Más állásponton a válságot nem lehet megoldani. A koronának ugyanis néznie kell a 67-es törvényekre és arra is, hogy ő osztrák császár is. A függetlenségi kabinetnek az a haszna mindenesetre meg volna, hogy a függetlenségi pártot szorosabb nexusba hozná a koronával és ezáltal a függetlenségi törekvéseket szinte realizálná. Ha a függetlenségi párt ezt nem látja be, arról nem tehet. Most az uralkodó megadta teljes lehetőségét a függetlenségi kabinetnek.

Hangulat a függetlenségi pártban.

Ma este a függetlenségi pártkörben mozgalmas volt az élet. Az mindenesetre megállapitható, hogy Lukács missziója ellen most már nem olyan nagy az ellenszenv. Vannak ellenben olyanok, kik azt mondják, hogy nem lehet a kibontakozást olyan férfiuval keresni, kik a nemzeti küzdelemben nem vettek részt. Erre azonban az volt az ellenvetés, hogy van hatalmon is több olyan jeles férfiu, kik nem vettek részt a nemzeti küzdelemben. — Erre többen felkiáltottak:

— Éljen Wekerle, éljen Szterényi.

A pártban megvannak győződve, hogy a darabontokról szóló hiresztelés csak ijesztő mese. Sok szó esett a holnapi függetlenségi pártvacsoráról.

Eredetileg ugy volt, hogy Kossuth ezen felszólal és tájékoztatja a pártot, de ezt a tervet elejtették, mert a vezérek szerint nem lenne illő országos dolgokat fehér asztal mellett intézni. Igy aztán a pártvacsorán Kossuth nem fog felszólalni. Viszont a pártértekezlet összehivása korai, mert mint Justh kijelentette, hogy a válság most már nem a függetlenségi párton fordul meg. A függetlenségi kabinetről is sok szó esett. Justh Gyula hangoztatta, hogy a belügyi tárcát okvetlen magának kell megtartania a függetlenségi pártnak. Justh Gyulától megkérdezték, hogy Kossuth és ő mikor mennek Bécsbe. Justh azt felelte, hogy Kossuth a jövő héten, az ő kihallgatásának ideje azonban még nincs is megállapitva.

∴ St. Louis világkiállitás 1907. ∴
„GRAND PRIX“.

Jobban tisztít, mint más fémtisztitószer.

Közgyülès elött.

—

(A csapat kórház költség többlete. — A város és a vármegye harca. — Kétszázezer korona egy bistositó társaság céljaira. — Kisebb ügyek.)

Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután tartotta utolsó ülését a pénteki közgyülés előtt. A tárgyak közül a vármegye ismeretes kérelme és egy magyar tőkével alapitandó biztositó társaság kérelme vonta magára a figyelmet és a bizottsági tagok érdeklődését. A biztositó társaság kérelmét s magát az eszmét mindenki pártolta s végül kétszázezer koronával járultak elvben annak alapitásához. A fedezetről később fognak gondoskodni. Döntöttek a vármegye kérelme felett is valószinü, hogy igy a telekkönyvi korlátozás kérdése megoldást nyer.

Az ülésről tudósitónk a következőket közli:

Jelen voltak az ülésen Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt dr. Vargha Elemér, Király Gyula tanácsnokok, dr. Magoss György főügyész, Aczél Géza főmérnök, dr. Freund Jenő, Márk Endre, Kernhoffer József. dr. Löfkovics Márton, Poroszlay László, Rickl Antal, ifj. Schwarcz Vilmos, Szilágyi Imre, dr. Tüdős János, Csanak József, Török Gábor, bizottsági tagok és dr. Tóth Emil Jegyző.

Napirend előtt.

Napirend előtt Vecsey Imre elnök bejelentette, hogy a villamos vasut ügyében az áramszolgáltatási szerződésre vonatkozólag a város és a társaság közötti differenciák Kovács József polgármester és dr. Magoss György Budapesten létükkör elintézték s az eredményt a polgármester tárgyalás végett a bizottsághoz beterjesztette. Az ügy sürgősségére való hivatkozással kéri, hogy vegyék azt tárgyalás alá. A bizottság a beterjesztést tudomásul vette s elhatározta, hogy felveszi a polgármesteri jelentést a napirend tárgyai közé.

A csapat kórház.

Első tárgy volt egy tanácsi előterjesztés, mely a csapat kórház épitésénél felmerült 60 ezer korona tulkiadás megszavazását kéri. A csapat kórház költségvetését még 1905-ben készitették; azóta az anyagárak és a munkabéremelkedés 60 ezer korona többletet okoznak. A bizottság a költségtöbbletet megszavazta a nagykölcsön terhére javasolja a közgyülésnek is ezen összeg megszavazását.

Biztositás magyar pénzzel.

Domahidy Elemér, Csanak János, Kovács Gyula és még számos vezető férfiu kérvényt nyujtottak be a tanácshoz, hogy alapitóul lépjen be a város a Debreczenben felállitandó biztositó társaságba.

Márk Endre javasolja a belépést, mert ezzel meg lenne oldva a város önbiztositási kérdése is. A vállalat kezdeményezőben pedig garanciát lát arra nézve, hogy a társaság reuxálni fog.

Dr. *Freund* Jenő nemzetgazdasági szempontból tartja az eszmét pártolandónak. Ezen társaság tisztán magyar pénzzel fog dolgozni. Ilyen biztositó intézet Magyarországon igen kevés van s az idegen tőkebefektetések tömérdek pénzt visznek a külföldre. A részvénytársaság tehát támogatást érdemel, mert a magyar pénz idehaza marad.

A bizottság a kérelemnek helyt adott s kétszázezer koronát szavazott meg az előadói inditványra Kernhoffer József és ifj. Schvarcz Vilmos 100 ezer koronás javaslatával szemben.

A villamos vasutról.

Ezután a vasuttársasággal kötendő szerződés egyes pontjait módositották. Az uj vonalakra, a fékezőrendszerre és a személyszállitó kocsik közlekedésére és az áramszolgáltatási szerződésre vonatkozólag eszközöltek némi módositásokat. A társaság csak a nyári időszakban, május 15-től szeptember 30-ig hajlandó öt perces járatokat inditani, de akkor is csak délután három órától kezdve, mert a téli öt perces járatokra ráfizetne mintegy 30 ezer koronát. A bizottság elfogadó javaslatot tesz a közgyülésnek. A Bikáig öt perces járatok közlekednek s a többi vonalakon tiz percesek.

Az áramszolgáltatási szerződést ugy módositották, hogy 300 ezer kilovattig 11 fillért, azontul 50 ezer kilovattig 9 fillért és azontul 8 fillért fizet a társaság. De ha a vasut jövedelme az 5 százalék tiszta hasznot eléri, a 8 filléres tétel elesik.

Szóba került az a kérdés, hogy ha a város a villamos telepet valaha át akarná ruházni, akkor a társaságnak elővételi joga legyen. A bizottság ezt készséggel megszavazta, mert ebből a városnak semminemü kára nem származhatik.

A vármegyei székház ügye.

A vármegye uj székházat akar épiteni. Ámde a telket, amelyet annak idején a város ajándékozott, egy telekkönyvi korlátozás terheli. Ezen telekkönyvi korlátozás kitörlését régebben kérte a vármegye. Hosszu tárgyalások folytak a város és a megye vezetői közt s most végre megállapodás után a jog- és pénzügyi bizottság elé került az ügy véleményezés végett.

Az előadói javaslat szerint a korlátozás a telken fennmarad, a vármegye arra felépiti az uj székházat s ha idők multán a körülmények változása folytán Debrecen megszünne megyei székhely lenni, akkor a város megtériteni köteles a megyének, vagy jogutódjának a székház akkori értékét.

A kérdésben dr. Magoss György helyeslőleg szólott, dr. Tüdős János ellenkező javaslatot tett. Maradjon meg a telekkönyvi korlátozás, de a vármegye téritse meg a kritikus időben a telek akkori értékét.

A bizottsági tagok véleménye kétfelé oszlott s elnöki döntés folytán az előadói javaslat ment keresztül dr. Tüdős János inditványával szemben.

Kisebb ügyek.

Az országos ref. lelkészegyesület megkeresést intézett a f. évi szeptember hóban Debrecenben tartandó nagygyülés támogatása tárgyában. A bizottság ezer koronát javasol.

Hajduvármegye átiratot intézett a debrecen—tokaji ut kiépitésére vonatkozólag, mely először a debrecen—böszörményi ut kiépitését kivánja. Elhatározták, hogy ilyen irányu feliratot intéznek a miniszterhez.

Glück és Rosner társas cég Debrecenben hordógyárat akar létesiteni. E célra az Ispotálylaposon három hold földet, kövezetvám és pótadó mentességet kér. A bizottság javasolja 25 évre a kért földet átengedni s 10 évre pótadó és kövezetvám mentességet adni.

Az iparos ifjak önképző egyletének segély adása iránti kérelmét tárgyalták ezután. Elvben kimondták, hogy az egyleten segiteni kell, de a segitség felől határozatot nem hoztak.

A közhasznu kertek céljaira 5000 korona 5 százalékos kölcsönt szavaztak meg személyes garanciára és három évenként ezer-ezer korona segélyt.

Ezen ügyekkel befejezték a közgyülési tárgyak előkészitését s ezzel az ülés véget ért.

Levél Nagyszebenből.

Megfigyelések Debreczenben.

A pünkösti ünnepek alkalmával Debreczenben jártunk, székely testvéreink sorsáról tanácskozandók. Nem annyira azért mentünk, hogy erről valami ujat halljunk, hiszen nekünk, kik itt a szászok és oláhok között élünk, egész életünk a magyarság sorsa feletti gondolkodásban, eszmecserében, megfigyelésben telik el. Inkább azért mentünk, hogy abban a törzsökös magyar városban egy kicsit felviduljunk, az idegenség tengerében elmerülő lelkünk felfrissüljön, mert ők bajainkat nem, vagy nem ugy látván, mint mi, vigabbak, gondtalanabbak. Ha sorsunkra terelődik gondolatuk, korholják a szászt, az oláht, mint minden bajaink okozóját. De nem erről akarunk most beszélni. Röviden elakarjuk mondani, mit láttunk és mit nem láttunk, amit látni szerettünk volna. Vegyék debreceni testvéreink tőlünk ezeket olyan jó szivvel, mint mi azokat mondjuk és ha ugy találják, hogy megfigyeléseink helyesek, segitsenek rajta, vagy igyekezzenek segiteni

Nagyváradnál vonatunk a hegyek közül kiérve, elébünk terült a nagy magyar Alföld. Nekünk kedves, mert magyar is, miénk is, imitt-amott tarkitja nemzetiség. Az első örömünk hamar szomorura változott és ez megmaradt Debreczenig, mert nálunk a hegyek között, Nagyszebentől Nagyváradig szebb a vetemény, mint az Alföldön, legyen őszi, vagy tavaszi, kapás, vagy nem kapás. A vadrepce a vetésekben oly sok, hogy Borszéki Soma bátyánk repce-vetésnek nézte és megörült neki, mint intenziv termés jelének. Nem csoda! Egész sárga táblák voltak. Ezt azonban, ha Isten segit, majd csak kiheverjük, hiszen minden évben van aratás és a rosz termés nem az emberektől függ, ha nem a természettől.

De a famennyiség már az emberektől függ. Elszomoritó nekünk, kiknek szeme megszokta a fát, mily kevés az Alföldön a fa. Nálunk az országutakat gyümölcsfák szegélyezik, Utunkban Nagyváradtól Debreczenig csak Bors vagy Mezőkeresztes táján láttuk ezt. A vasuti töltés mentén szintén nincs fa, holott legalább a Várad alatti magas töltésbe lehetne ültetni, csakugy, mint Kolozsváron errül ültettek. Nagyon sok tanyát láttunk, hol egyetlen-egy fa sincs, holott istálló előtt, istálló megett, ház előtt, ház megett lehetne neki helyet találni. Még a vasuti őrházak is oly csupaszok, fátlanok, mint a koppasztott csirke, mintha nem ahhoz az országhoz tartoznának, amelyhez az erdélyiek. A legelők delelőin, a temetőkben (pl. Sáap) nincs fa. A Hortobágyon jól esett szemeinknek, hogy egyes fásfoltokat láttunk, de még itt is sok fa eltérne a vasuti töltés mentén, a kutaknál s az is gyönyörködtetné a szemet, ha az egyes kutak, két szép sor akácfával volnának összekötve egymással, mint a vasuti állomás a nagykocsmával. Azt még ha mondták volna — sem hittük volna, hogy a Hortobágyon nem látunk gyümölcsfát!

Nagyon szép a nagyerdei fasor a mellette levő nyaralókkal. Nagyon szép a Nagyerdő. Ha ez nem volna, el sem tudjuk képzelni, hova menne Debreczen népe vasárnap délután. Kár, hogy csak ez az egy ilyen helye van, mert itt aztán annyi az ember, mint jó kotló alatt a csirke.

Voltunk a füvész kertben, nagyon tetszett nekünk a Diószegi és Fazekas emléke. Megható a szeretetnek azaz ábrázolása, a melylyel az öreg viseltetik a növények iránt, és a növényt gyüjtő gyermekek iránt, de aligha ki nem kivánkozik a Nagyerdő csöndjébe mert a környezetében nem szeritik a növényeket. Minden esetre erre vall, hogy sok tábla van, a mely mellett más van, mint a táblán irva van. Az egész kert a müszaki gondozatlanság képét mutatja. Ezt nem kellene megengedni olyan városban, mely annyi iskolával dicsekedik és egyetemre vágyik.

Megnéztük a Collegium környékét. Szépen kiépült a Darabos-utcza. Mi volt még a 80-as évek közepén! Azt sehogysem tudjuk megérteni, miért épitik a gymnasiumot a Margitay ház helyére és miért nem a Collégium háta mögé a Darabos-utcza utvonalába. Itt csendesebb a hely, apróbbak a házak. Az iskolának nincs lármás szüksége környezetre, mint a pávás asszonynak.

Jó akarattal mondottuk ezeket; jó akarattal fogadják, mindazok a kiket illet.

Dr. Medgyesy Károly
nagyszebeni kir. járásbiró.

A kiváló **bór- és lithiumos gyógyforrás**

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitünő hatásu.
Természetes vasmentes savanyuvíz.
Kapható ásványvizkereskedésben vagy a Szinye-Lipócai Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

Ami nem kellett Debrecennek.

Országos csendőriskola Nagyváradon.

Debrecen, junius 23.

Legujabban a vidéki városok között a körül fejlődött ki élénk versengés, hogy melyik városban állitsák fel a belügyminisztérium által tervelt országos csendőrtovábbképző iskolát, mely nagy méreteinél fogva jelentős forgalmat látszott biztositani egy város gazdasági életében.

A versengésben Debrecen is kivette a részét, annál is inkább, mert a debreceni csendőrkerület keretében már itt van altisztképző iskola és azt nagyon kivánatos lett volna országos intézménnyé fejleszteni. Az országos csendőriskolát azonban most mégis Nagyváradon állittatja fel a belügyminiszter. Az első pillanatra az tünik elénk, mintha ezáltal Debrecen sokat vesztett volna és mintha a fejlődésnek egy lépésétől esett volna vissza. De ez a felfogás rögtön megváltozik, ha jobban belenézünk a kérdés lényegébe. Az iskola felállitása rendkivül nagy megterheltetést jelent és valószinüleg azért nem is forszirozta azt Debrecen város vezetősége sem. Maguk a nagyváradiak sem fogadják az iskola felállitását valami nagy örömmel, ami kitünik az ottani sajtó állásfoglalásából.

A nagyváradi „Szabadság“ ugyanis ezt irja:

„A mai postával leérkezett a városhoz Andrássy Gyula gróf belügyminiszter döntése az országos csendőriskola ügyében, amelyért tudvalevőleg Nagyvárad is a versenyző városok sorába állott. A belügyminiszter Nagyvárad javára döntött, amennyiben a mi ajánlatunkat találta legelőnyösebbnek s ez alapon a városhoz intézett leiratában elrendeli a szerződés magkötését és az iskola felállitását. Konstatálnunk kell azonban, hogy ez a döntés nem váltja be azokat a reményeket, melyeket a városnál joggal várhattak s amelyekről a titokban folytatott tárgyalások aktái tanuskodnak.

Nagyvárad városa ugyanis a legmesszebbmenő áldozatokat helyezte kilátásba a miniszternek, amit az el is fogadott, ezzel szemben azonban a város mit sem kap, még annak biztositását sem, hogy a csendőriskola állandó jellegü lesz és hogy nem viszik-e el innen egy-két év mulva. E bizonytalansággal szemben csupán az épitkezések költsége meghaladja majd a hatvanezer koronát s a berendezés is a várost terheli meg. Egyszóval több mint százezer korona kiadásunk lesz s még csak garanciánk sincs arra, hogy a beruházást nem ok nélkül tesszük-e? Egyszóval nem sok okunk van örvendeni a döntés felett, amely különben szóról-szóra következőleg hangzik:

Értesitem polgármester urat, miszerint a csendőrlegénység továbbképző tanfolyamának egyelőre kisérletképpen három évre Nagyváradon leendő felállitását határoztam el s a nagyváradi régi járvárkórháznak ezen tanfolyam elhelyezésére való átengedésére nézve tett ajánlatát elfogadván, a debreceni m. kir. VIII. sz. csendőrkerületi parancsnokságot egyidejüleg felhivtam, hogy ezen elhelyezésre vonatkozólag 1909. évi augusztus hó 1-től kezdődőleg a szerződést egyelőre három évre a polgármester ur ajánlataiban foglalt feltételek mellett kösse meg s a város közönsége részéről is helybenhagyási záradékkal ellátva, jóváhagyás végett hozzám terjessze fel.

Megjegyzem egyuttal, hogy Nagyvárad város közönsége még azon esetben sem követelhet a kincstártól pénzbeli, vagy bármi néven nevezhető kárpótlást, ha az előkészitő tanfolyam három éven belül szüntettetnék meg, vagy oszlattatnék fel, vagy a bérleti szerződés után végleges előkészitő tanfolyam egyáltalában nem létesittetnék. Ezen kikötés a szerződésben külön pontban szintén felveendő.

A szerződésben felsorolandók továbbá mindazon berendezési tárgyak, amelyeket Nagyvárad közönsége a bérlet tartamára a csendőrségnek ingyenes használatra átengedni köteles. A szükséges ágyak- és ágynemüekről a csendőrség fog gondoskodni, mire nézve már is intézkedtem.

Budapest, 1909 junius hó 20.

Andrássy s. k.

A leirat felett a törvényhatósági bizottság juliusi közgyülésében fog határozni s bizonyára meggondolja, hogy érdemes-e százezer koronára menő áldozatokat hozni egy semmivel sem biztositott ideiglenes intézményért“.

EGYHÁZ, ISKOLA.

A Ne temere-ügy.

Hajdumegye átirata és a főváros.

Budapestről jelentik, hogy a főváros közgyülése ma délután a Ne temerével is foglalkozott.

Kolozsvár szabad királyi város törvényhatósági bizottsága folyó évi január 20-án tartott rendes közgyülésében elhatározta, hogy a magyar királyi kormányhoz feliratot intéz az iránt, hogy diplomáciai uton vatikáni nagykövetségünk által hasson oda, hogy a „Ne temere“ kezdetü pápai dekretum joghatálya Magyarországra ki ne terjesztessék, illetve, hogy hazánk vallásbékéjének további biztositása érdekében a status quo fenntartassék. Ugyanily értelmü határozatot hozott Hajdu vármegye törvényhatósága is azzal az eltéréssel, hogy a „Ne temere“ kezdetü pápai dekretum a kir. tetszvényjog (jus placeti) alkalmazásával érvénytelenitessék. Feliratát mindkét törvényhatóság megküldötte pártolás végett a székesfővárosnak is. Ezekre nézve a jogügyi bizottmány a következő javaslatot tette: „Minthogy köztudomás szerint a magyar püspöki karközbenjárására a vegyesházasságok tekintetében Magyarországon a status quo fenntartatott, javasoljuk, hogy Kolozsvár szabad királyi város, valamint Hajdu vármegye közönségének a köriratai tudomásul vétessenek és irattárba helyeztessenek. A közgyülés ehez hozzájárult.

Egy volt debreceni széniorról. Néhány évvel ezelőtt még a debreceni kollegiumnak volt első diákja Kövér Árpád. A kollegiumban az utolsó évét már mint szénior töltötte el ez a Debrecenben sokaktól ösmert jeles diák, aki külföldi akadémiák látogatása után az aradi egyházközséghez ment segédlelkész. Mint segédlelkész és hitoktató három éven át nagy kedveltséget szerezett Aradon,

Előzetes beiratkozás
a Debreczeni zenedébe

Junius 24—30. mindennap déli 11—1 órák
között a zenede helyiségében **Csapó és Vár-u. sarkán.**

ahonnét most megválik. A gömörmegyei sajókeszi ref. egyház meghivás utján egyhangu lelkesedéssel választotta meg lelkészévé Kövér Árpádot.

UJDONSÁGOK.

Egy Vanderbilt, aki csárdást táncol.

Széchényi grófné a férje kedvéért magyar lett és folyékonyan beszél magyarul. Kedvességével igen megnyerte Budapest aristokrata köreit.

Debreczen, junius 23.

A „New-York World" budapesti tudósitója irja:

Amerikai leányt vett el New-Yorkból gróf Széchényi László 1908 január havában. Olyan erős akaratot tanusitott ez az amerikai leány, mely igaz geniálitásáról tesz tanubizonyságot, hogy a grófné, aki azelőtt Vanderbilt Gladis volt, rövid másfél év alatt magyar asszonnyá változott át.

A budapesti magyar lapok egy alkalmat sem mulasztanak el, hogy el ne meséljék, milyen állást vivott ki magának a legmagasabb magyar főuri körökben. Azt mondják, hogy ezen positiót nem házasságának és népszerü, csinos, szép férjének köszönheti, hanem a saját kedves személyiségének és affektáció nélküli méltóságteljes modorának.

A grófné, aki nemrégen tért vissza amerikai rokonainak a látogatásából, egész erélyel nekilátott a magyar nyelv tanulásának és azt mondják, hogy már elég folyékonyan beszéli ezen modern nyelvek legnehezebbikét.

Magától értetődik, hogy a kiejtése még nem tökéletes, de ebben is igen gyorsan halad.

Miután zenélő képessége kitünő, magától értetődik, hogy a magyar zenét nagyon megkedvelte; a gróf óriás örömére pedig megtanulta uj hazája nemzeti táncát, a csárdást táncolni. Ha az ember azt látja, hogy két kis kacsóját miként illeszti a derekához, két cipője magas sarkát miként veri össze, szentül megvan győződve, hogy ereiben nem yankee, hanem legalább is olyan régi és tüzes vér pezseg, mint a Széchényiek ereiben.

Örmezői háztartásukban minden magyar, a főzés, a cselédek, csak a fölakáj és a groomok, azaz istállófiuk amerikaiak. Ugyanilyen a háztartás Andrássy-uti palotájukban, azon villaszerü épületben, melyet nemrég vettek gróf Semsey Lászlótól. Ezen görögstilusu palota virágos kertben van, két emeletes és előcsarnoka jóniai oszlopokon nyugszik. A szobák azonban sötétek és a szezon elmultával, ami junius hó vége felé történik, a gróf nagyobb átváltoztatásokat csináltat.

Kis leánykájuk mellett egy magyar és egy angol dajka van. Ez utóbbi inkább csak mint felvigyázó.

Egyszóval a grófné olyan jól érzi magát Magyarországon, hogy a férje lemondott arról, hogy Bécsben is házat vegyenek.

A magyar urihölgyek nagyon megszerették a kedves amerikai leányt, elhalmozzák minden lehető szivességgel, a grófnak pedig gratulálnak, hogy ilyen pompás asszonyt hozott a házhoz.

Yankee.

— **Személyi hir.** Kovács József polgármester és Magoss György t. főügyész Budapestről hazaérkeztek.

— **Kinevezés a debreczeni biróságoknál.** Az igazságügyminiszter Kubinyi Jenő debreczeni járásbirósági dijnokot a hajduszoboszlói kir. járásbirósághoz végrehajtóvá nevezte ki. A debreczeni itélőtábla elnöke Szirmay Lajos máramarosszigeti dijtalan joggyakornokot segélydijas joggyakornokká nevezte ki. Ugyanilyen minőségben neveztetett ki dr. Balogh Béla mátészalkai járásbirósági dijtalan joggyakornok is.

— **A miskolci gyapjuvásar.** A miskolci hitelintézet által rendezett XVII. miskolci gyapjuvásárt az intézet közraktárában Lichtenstein József elnök és az érdekeltek nagy részvételével ma délelőtt megnyitották. A közraktárakba beraktároztatott 2500 zsák gyapju, 700 zsákkal több, mint a mult évben. A mosás általában jónak mondható. A vásár budapesti nagykereskedők, bécsi és ausztriai gyárosok jelenlétében élénken indult. Délig majdnem az egész készlet elkelt. Az árak egynyiretü mosott gyapjuért mázsánként 180—195 K, mosatlanért mm.-ként 140—150 K közt váltakoztak.

— **Zeneiskolai beiratkozások.** A P. Nagy Zoltán államilag képesitett okleveles zenetanár igazgatása alatt álló nyilvános zeneiskolában a beiratkozások junius hó 25-én kezdődnek. Tandij havonkint 4 forint, felsőbb osztályokban 5 forint. Főtanszakok: ének-, hegedü-, orgona- és zongora-tanszakok. A tanárok elösmert nevü müvészek és államilag képesitett okleveles zenetanárok. A tandij szeptembertől kezdve fizetendő. Beiratási dij 5 korona. Hivatalos órák d. e. 11—1 óráig tartatnak az intézet helyiségében, Hatvan-u. 7., emelet.

— **A honvédek nyári hadgyakorlatai.** A nagyváradi 4. honvéd gyalogezred négy zászlóalja a jövő hó közepén a debreczeni 3. honvéd gyalogezreddel együttesen tartja harcászati gyakorlatait. A debreczeni 3. honvéd gyalogezred négy zászlóalja julius 19 és 22-ike között Szalacs felől nyomul elő és a nagyváradi honvédek négy zászlóaljával Margitta táján fog megütközni.

— **Teljes tanácsülés.** Ma délelőtt teljes tanácsülés volt a városházán. A tanács a közgyülés tárgyait látta el javaslattal. A legközelebbi teljes ülés pénteken lesz.

— **Kitüntetett debreczeni csendőrök.** A honvédelmi miniszter okiratilag megdicsérte Móra József VIII. cs. kerületi járásőrmestert, mert különféle bünügyeket leleményes uton leplezett le. Nyilvánosan megdicsérte a miniszter Dobi István és Varga Miklós csendőrőrsvezetőket buzgó szolgálatukért.

— **Áthelyezés.** A debreczeni pénzügyigazgatóság a hajduböszörményi kir. adóhivatalnál üresedésben levő segélydijas gyakornoki állásra saját kérelmére és költségére ugyanebben a minőségben Nádler Miklós szolnoki adóhivatali segélydijas gyakornok neveztetett ki.

— **Iskolaujitás.** Az ondódi 2. számu iskola, mely a járványos kanyaró miatt hosszabb ideig zárva volt, ma megnyilt s a gyermekek ujra járhatnak az iskolába.

— **Kisiklott gyorsvonat.** Szolnokról táviratozzák, hogy ma délután a Debreczen felől érkező gyorsvonat kisiklott. Komoly baj nem történt. A vonaton utazott Szokoly Tamás Nagyvárad város országgyülési képviselője is, aki könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **A Láng-szanatóriumból.** Dr. Láng Sándor mütőorvos f. hó 24-étől julius 14-ig távol van, helyettese s a szanatórium ideiglenes vezetője dr. Jósa Ödön.

— **A Szent László-Dalegylet nyári mulatsága.** A Szent László-Dalegylet junius 27-én, délután 5 órakor rendezi nyári hangversenyét a Bocskay Kertben. Közremüködésre megnyerték Püspöki Rózsi szinmüvésznőt és néhány operaiskolai növendéket. Néhány urleányka magyar táncokat fog lejteni. Már megalakult a hölgybizottság is is. A rendező hölgybizottság tagjai lettek. A pénztárnál: Belányi Gáborné, Böszörményi Sándorné, Hegedüs Károlyné, Huber Ferenczné, Mándy Györgyné, Meissner Józsefné. A felszolgálásra felügyelő urnők: Antal Jenőné, Erdős Frigyesné, Papiszák Józsefné, Patay Gyuláné, Varga Istvánné. Cukrászdánál: Nánássy Józsefné, Taar Sándorné. Virág és konfetti árus leányok: Belányi Gabriella és Magduska, Erdős Mariska, Nagy Irén, Varga Erzsike, Veszely Ilonka. Felszolgáló leányok: Jóry Annuska, Mihályi Rózsika, Papp Ilonka és Erzsike, Skornyák Juliska és Erzsike, Schlotter Piroska, Szappanos Margit és Szemere Gizike.

— **Az utszélről.** Az ákácfák elvirágzottak.

Most a hársfákra került a virágzás időszaka. Holdas estén virágos hársfák alatt andalogni micsoda kedves ifju sziveknek.

Holdas estén virágos hársfák alatt.

*

A rózsa is mostan virágzik. Rózsavirág bimbóját szeretettel viselik mellökön a legények, lányok.

Nekem is kedves a rózsavirág illata, bimbója.

A falusi kis kertek virágait is — rezedát, tátogó virágot! — Szeretem, szeretem én! De, ha mostan a mezőségre kerülök, leginkább mégis a krumpli virágzása érdekel.

Elnézem a virágos krumpli táblákat. A csillagos fehér virágocskákat sárga bóbitájokkal.

25 krajcár kilója a lisztnek, sőt kerül már olyan falucska is Magyarországon, ahol még 25 krajcárnál is drágábban mérik a kis szatócsok.

Elnézem a krumpli táblákat. Csillagos fehér virágocskákat sárga bóbitájokkal. Ma ezek az én legkedvesebb virágaim! Mert ha krumpli elég terem, amai kenyérszük világban is majd csak kitelel a szegény ember!

— **Nyomdászaink nyári táncestélye.** Mint a multban, ugy a folyó évi julius hó 4-én is előreláthatólag fényesnek igérkező nyári táncestélyt rendeznek nyomdászaink a nagyerdei „Dobos"-pavillonban, melyen a közönség kellemes meglepetésben részesül. — Az izléses meghivót a jövő hét folyamán küldi szét az ötven tagból álló rendezőség.

— **Iskolai zászlóalj az öreg honvédeknél.** Kedves, megható epizód játszódott le a hét egyik délutánján a budapesti honvéd menházban. Az Erzsébetfalvi állami elemi népiskola zászlóaljának mintegy hatvan főből álló csapata, élén Bánkorsós József igazgatóval meglátogatta az öreg honvédeket. A kis vörössipkások doppergés mellett vonultak be a menház udvarára. A doppergés régi szép emlékeket ébresztettek fel az öreg honvédekben, az agg harcosokban. A honvédek összegyültek a menház udvarán dr. Lukács Géza ezredorvos és Dobó Béla számvizsgáló vezetése alatt. A kis csapat különféle harcászati mozdulatokat és fegyverfogásokat mutatott be. A kis csapat ügyes szereplése könnyeket csalt ki az agg harcosok szeméből. A rögtönzött szép ünnepély az intézet megtekintésével ért véget.

— **Elitélt órásmester** cimü mai közleményünkkel kapcsolatban Keresztesi Gasparik Antal annak kijelentésére kért fel, hogy ő rágalmazásért a jelen esetet kivéve még nem állott biróság előtt — amennyiben csupán sajtóvétségekben szerepelt — és hogy csupán két theologus tett ellene feljelentést.

— **Elfogott templomrabló.** A mikepércsi templom betörőjét nagy hajsza után tegnap este Sáp község határában sikerült a debreczeni csendőrségnek elfogni. A rabló Puha János bábakuti 18 éves lakatossegéd, aki többször volt már hasonló büntettért elitélve. Az ellopott pénz csekély összeg, körülbelül 4 korona lehet. Puha Jánost ma délután adják át a debreczeni királyi ügyészségnek.

— **A gyanus idegen.** Ilyenkor nyári időben éppen nem tartozik a ritka esetek közé, hogy a nagyerdei villák egyik másikában apróbb-nagyobb betörések, vagy lopások történnek. Efféle kaland vezethette azt a gyanus kinézésü alakot is, aki tegnap este Weszprémy Zoltán főispán nyári laka körül ólálkodott,

meghuzódott s villa melletti bokrok között. A züllött külsejü, toprongyos embert azonban még mielőtt bünös tervét megvalósitásához kezdhetett volna, észrevette valaki a cselédség közül, mire elmenekült. A rendőrség nyomozza.

— **A nap halottai.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Kozma Margit ref. 1 éves, Korcsolai Gyula ref. 8 hónapos, Szász Gyula ref. 5 hónapos, Szabó Ferenc ref. 48 éves, Tisza Eszter ref. 7 éves, özv. Filacbarth Andrásné ref. 71 éves.

— Aki **egészségére** vigyáz, igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt ½ pohár természetes **Ferenc József**-keserüvizet. A tudományos világ legkiválóbb férfiai maguk próbálták ki és a leghatásosabb, legkellemesebb hashajtónak nyilvánitották. Ezen valóban jótékony hatásu és olcsó természetes gyógyviznek egy háztartásban sem szabadna hiányoznia. A „Ferenc József"-keserüvizet minden jobb füszer-üzletben és az összes gyógytárakban árusitják.

— **Fürdő idényre** remek választék *fürőd köpenyegek, fürdő lepedők, uszó ruhák turista ingekből nyári paplanok* divatos *harisnyák* és *zsebkendőkből*, egyszerü és diszes *batist fehérnemü* jómosó *zefirek, kartonok* és *batisztokból. Kardos László* Debreczen Kossuth-u. 9. *vászon* kész *fehérnemü* és *menyasszonyi* kelengye üzlete.

— **Uraktól levetett** ócska ruhákat igentisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen Bádogos-utcza 1.

— **Felvétetik egy 12—16 éves fiu kiadóhivatalunkban.**

— **Eladó** ház a Nagyszappanos-utca 17. sz. alatt.. Értekezhetni lehet Eötvös-utca 58. szám.

— **Alföldi Károly** Tánczintézetében a szünidei tanfolyam julius hó 1-én megkezdődik. Beiratkozásokat elfogad Péterfia u. 2. szám.

— **Megérkeztek az ujtöltésü zseb villany lámpák Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. szám.**

— **Valódi angol és solingeni acél zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek és kellékek beszerzésére legjobban ajánljuk Mentze Henrik áruházát Kossuth-utcza 4-ik szám.**

— **A legjobb izü** aromás pörkölt kávé Félegyházynál kapható. Villanyüzemü kávé pörkölde a kirakatban Piacz és Miklós-utca sarok.

— **Szepes Váraljára** egy perfekt német úricsaládhoz 10 éves lányka helyet csere kerestetik, értékezhetni Péterfia u. 71. szám.

— **Kitünő zongora** 160 kor. eladó. Darabos u. 27. sz.

— **258 négyszögöl szőlő** épületekkel és minden hozzávalóval eladó Homokker II. járás 133. szám.

Cukorrá vált ékszerek.

Egy magyar mágnás kalandja.

London, junius 23.

(*Távirati tudósitás.*) Egy Svereky nevü brüsszeli urnak két nagy szőlőalaku, smaragd fülbevalója volt, melyek a Genfben elhunyt braunschweigi herceg birtokából származtak. Egy Deville nevü ur ajánlkozott, hogy az ékszert 50 ezer frankért eladja.

Hosszas kisérletezés után egy Brüsszelben időző Festetich gróf Budapestről késznek nyilatkozott a fülbevalókat megvenni. Minthogy azonban Festetich a vételárat nem tudta azonnal letenni, Deville az ékszert egy dobozba csomagolva átadta Sverekynek, hogy azt lepecsételt állapotban tartsa magánál mindaddig mig a pénzt megkapja.

Svereky átadta a dobozt, felnyitotta és 4 darab cukrot talált benne. Erre feljelentést tettek Deville ellen, kit a rendőrség üldözőbe. A nyomok Londonba vezettek, hol Deville szállodában vett lakást és álnéven jelentette be magát. Amikor Deville eltávozott a szállodából, meghagyta, hogy ha egy Festetich nevü ur keresi, hivják a telefonhoz. Ez megerősitette azt a gyanut, hogy Deville ékszertolvaj, mire letartóztatták.

A rendőrség Festetich grófot is kinyomozta, de nem tartóztatták le, mert a gróf kijelentette, hogy ő a lopásról nem tud és az osztrák-magyar nagykövetség kezességet vállalt azért, hogy a gróf nem fog szökési kisérletet tenni. Az ékszert a gróf neve alatt 200 font sterlingre elzálogositották.

SARG-féle 60 KALODONT Filler LEGJOBB FOG-CRÊME

TÁVIRATOK.

Tóth János államtitkár lemondott.

Budapest, junius 23. A polit kai válság forgatagában ma a szenzáció erejével hatott, hogy Tóth János kultuszminiszteri államtitkár állásáról lemondott. A lemondást Tóth János nem indokolta.

Öngyilkos urinő.

Budapest, junius 23. Weit Auguszta rozsnyói állatorvos fiatal felesége idegrohamában levetette magát a harmadik emeletről és szörnyet halt.

Belépés a függetlenségi pártba.

Budapest, junius 23. Ma Gaál Gaszton országgyülési képviselő bejelentette Kossuth Ferencznek, hogy a függetlenségi pártba belép. Gaál Gaszton annak idején a koalició miatt lépett ki s miután most ez az ok megszünt, visszalépett.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, junius 23.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Bágyadt irányzat mellett 10000 métermázsa került forgalomba 10 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemek közül tengeri és zab változatlan a többi nyugodt. Idő: derült.

Buza októberre	13.63—64
Buza áprilisra	13.97—98
Rozs októberre	10.25—26
Zab októberre	8.04—05
Tengeri juliusra	7.84—85
Tengeri augusztusra	8.02—03
Repce augusztusra	14.35—45

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

A „Debreczeni Független Ujság" tegnapi számában megjelent a „mozgó órás furfangja" czimü szenzációt hajhászó közlemény minden sora szemenszedett hazugság és rágalom miért is nevezett ujság ellen ügyvédem dr. Sebők Ernő útján a bünvádi feljelentést megtettem.

Keresztesi Antal.

Nyilatkozat.

Üzletem jó hirneve érdekében, félreértések elkerülése végett, kijelentem, hogy a tegnapi debreceni lapokban megjelent járásbirósági hirben szereplő Keresztesi Gasparik Antallal nem vagyok azonos.

Debreczen, 1909. junius. 24.

Gasparik Ádám müórás Piacz-utcza 85. szám Royal kávéházzal szemben.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Serravallo'
Vasas Kina-bora.
A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállitáson államdijat és aranyérmet nyert.
Erősitőszer gyöngélkedők, vérszegények és lábzók részére. Étvágygerjesztő, idegerősitő, vérjavitó szer. — Kiválóan jóizü.
Több mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozata.
J. Serravalló
csász és kir. udvari szálitó.
Triest-Barcola.
Kapható a gyógyszertárakban ½ lit. ü. 2 kor. 60 fillér, 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Kőszén
: nagykereskedés.
Szállit kitünő minőségü felső-sziléziai **kőszenet,** u. m. **darabos, kocka és dió nagyságban.**
I. rendü minőség . . . 306 kor.
Dió II. rendü . . . . . 233 kor.
10,000 klgrmonként Debreczenbe szállitva.
Ipari célokra szolgáló szén **olcso áron.**
Megrendelés:
Rudolf Mosse Breslau B. E. 4332.
szám alá kéretnek.

Férfiak
ne féljenek,
GONO
Krémet ELŐZETESEN használva, a legbiztosabban meg vannak védve az összes nemi betegségek ellen.
Rendkivüli előnyei:
HASZNÁLATA TISZTA, EGYSZERÜ ÉS KELLEMES. Az egyetlen szer, mely ELŐZETESEN használva, a legbiztosabb védelmet nyujtja.
!! Orvosok ajánlják !!
Eredeti tubus .. .. 2 korona
5 kis tubus dobozban .. .. 3 korona
Postaköltség külön 45 fillér.
Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógytára Budapest, Király-utca 12. — Kapható minden gyógyszertárban és drogériában.

Szt.-Radegund,
Grácz mellett.
Gyógyhely és vizgyógyintézet.
Fölséges vidéken 750—1500 méter magas hegyek és kiterjedt fenyvesek között, számtalan erdős sétány, kitünő ivóviz, enyhe edző éghajlat por nélkül. Pavillonrendszer. Tudományos vizgyógymód, speciális maszázs emésztési zavaroknál, villanyozás, villanyos és szénsavas fürdők, diétakurák. Evenként 800-an többnyire magyarok látogatják, nyári lakások, olcsó árak. A fürdő erősen radium tartalmu. Az orvos magyar. Prospektust ingyen küld:
Dr. RUPRICH igazg. főorvos.

Ha fáradt, ha izzad a keze,
ha izzad a lába, ugy csak
SICCOGENT
használjon. Az izzadtság következtében föllépő kellemetlen **bűzt** megszünteti, a járást megkönnyiti.
1 doboz 30 fillér.
Vegyipari laboratorium:
Detsinyi Frigyes
Budapesf, V., Marokkói-u. 2.
Debreczenben kapható: **Mihalovits Jenő** „Kigyó"-gyógyszertárában.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
BUDAPESTEN.
Nyári és téli gyógyhely, a magyar **irgalmas-rend tulajdona.** Elsőrangu **kénes hévvizü gyógyfürdő**; modern berendezésü **gőzfürdő**, kényelmes **iszap-, medence- és kádfürdők**, melyek kiváló gyógyhatással használtatnak az összes **reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kura.** Prospektust ingyen és bérmentve küld
2864 az IGAZGATÓSÁG.

Valódi brünni szövetek
az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.
Egy szelvény 3.10 m. hosszu teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény elegendő csak
1 szelvény 7 korona.
1 szelvény 10 korona.
1 szelvény 12 korona.
1 szelvény 15 korona.
1 szelvény 17 korona.
1 szelvény 18 korona.
1 szelvény 20 korona.
Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintugy felöltöszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt stb. gyári árakon küld a mint megbizható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár
SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.
Az **előnyök**, amelyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen **Siegel-Imhof** cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. **Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.** Mintahü, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Reumában és csuzban
szenvedőkkel szivesen dijtalanul közlöm levélbeni megkeresésre, hogy fájdalmaimtól mily uton szabadultam meg. Czim: **CARL BADER**
Illertissen (Bajor ország).

Gyertyánliget
(Máramarosmegye)
a legszebb, legegészségesebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.
Csodálatos szép magas fekvés, por- és szélmentes, ózondus, enyhe levegő, kitünő izü és könnyen emészthető tiszta **vasforrások.** Teljesen berendezett **vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógysiker: vérszegénység, sápkór, idegesség,** neurasthenia, **gyomor-bélbajok és női bántalmaknál.** Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. **Igen mérsékelt árak.**
Idény: május—október. Vasuti állomás: N.-Bocskó
Előnyök: 1. Olcsó árak és fesztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasutállomás és jó kocsiut. Interurban telefon.
2629 **A fürdőigazgatóság.**

Goldstein Karolin
orvosilag elismert mellfüző müterme
DEBRECEN, Piac-utca 61.
Mérték után rendelve bárminő érzékeny alakra -- 6 óra alatt készit legkényelmesebb --
midert
kitünő **egyenestartókat.** — Kirakatba késztül füzőket félárban adom el. Óriási raktár kész füzőkben **legolcsóbb árakban.**

TÁTRA-LOMNICZ
m. kir. kincstári gyógyfürdő és üdülőtelep.
Elsőrangu szállodák. Kitünő konyha. villamos világitás. Vizvezeték.
Csatornázás. Gondozott park. Kényelmes sétautak. Bérelhető fogatok és automobilok.
Lóversenyek. Tennisz. Golf. Galamblövészet. Vadászat. Halászat. Zene. Hangversenyek. Előadások.
Modern vizgyógyintézet. Nagy fedett uszócsarnok.
Vasutállomás. Posta. Távirda. Interurban telefon.
Kimeritő prospektussal és felvilágositással készséggel szolgál
2926 **a fürdőigazgatóság.**
Tátra-Lomnicz (Szepesm.) **Gundel Károly** igazgató.

Telefon 5. Telefon 5.
Aratógépeket,
kévekötő, marokrakó és fükaszálókat a legteljesebb felelősség és kedvező fizetési feltételek mellett szállit olcsóbban. mint bárhol
BAGI ISTVÁN
gazdasági gépmühelye és gépraktára
mint szakértő iparos dijmentesen felszereli és munkába állitja. Ajánlja továbbá saját találmányu szántóvető **tengeri-gépeit** csekély 25 koronáért darabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási forrás gazdasági gépekben.
Tisztelettel: **Bagi István**
2266 Kaba.
Tessék ajánlatot kérni.

Eladó birtok.
Egy 25 holdas fancsikai (kaszáló fekete homok talaju)
eladó.
Értekezhetni lehet: **Dr. MÁRTON KÁLMÁN** ügyvédnél, Piac-utca 44. sz. a.

Dréher Antal serfőzdéi r. t. Kőbánya.
Van szerencsém a nagyérdemü közönség tudomására hozni, hogy sörraktáramat teljesen átalakitva és villamos motorüzemre berendezve, a legujabb rendszerü gépekkel szereltem fel. Az üvegmosás önmüködő gépekkel történik, minek következtében lehetetlen, hogy egyes üvegek ne legyenek teljesen és tökéletesen kitisztitva. A sörnek palackba való lefejtése szintén a legujabb amerikai gépekkel történik,
: teljesen légmentes elzárással :
minek következtében a ter teljes tartalmát és üdeségét megtartván, **minden egyes palacksör olyan, mint amikor azt a hordóból frissen csapolják.** Az üvegek elzárása a vevőközönség kivánsága szerint **parafa**-dugó, **korona**-dugó, vagy **gummi**-dugóval történik.
Szives figyelmét felhivom arra, hogy kőbányai Dréher Antal serfőzdéi részvénytársaság sörei hordókban és palackokban (ászok-, király-, márciusi-, duplamárciusi-, bak-, korona- és maláta-sörök) Debreczen és vidékére kizárólag csakis nálam kaphatók.
A nagyérdemü közönség szives pártfogását továbbra is kérve, biztositom, hogy minden törekvésem oda irányul, miszerint teljes megelégedését és bizalmát a jövőben is gyors és pontos kiszolgálással kiérdemeljem. 3081
Kiváló tisztelettel: **ÁRON MIKSA,** a kőbányai DRÉHER ANTAL serfőzdei r. t. vezérképviselője.

Egész éven át nyitva. **UJ TÁTRAFÜRED.** Egész éven át nyitva.
Klimatikus gyógyhely, 1005 méter magasságban, a Magas-Tátra legvédettebb telepe. 300 modern berendezésü szoba, villanyvilágitással, légfütéssel.
Teljesen elkülönitett szanatorium
tüdőbetegek részére. Fekvő csarnokok a fenyves közepén. Hizó kura. Saját tehenészet. Tejkura. Szerum-kezelés. Vezetőorvos: **Dr. SCHARL PÁL.**
Pensio: lakás, villanyvilágitás, kiszolgálás, gyógy- és zenedij, napi hétszeri étkezés 10 koronától, szobák napi 2 koronától feljebb. Modern berendezésü villák 4, 6, 8, 10 szobával, konyhával teljesen berendezve, villanyvilágitással kiadók. — Kitünő vasuti összeköttetés. Poprádról villanyos vasut.
Prospectust kivánatra a fürdőtelep igazgatósága küld.
2799 Igazgató: **RÁCZ ARNOLD.**

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdeségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvörösséget. Az eldurvult, kirepedezett ésszélkifujta arcot vagy kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Pouder alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készitő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó"-hoz

Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt,

2853 a városházzal szemben.

Bikszád-fürdő

(Szatmár-megye.)

Megnyitás május hó 15-ikén.

Meleg ásványviz fürdők, szénsavas fürdők, hideg gyógyviz-intézet, inhalció. Hol kényelmesen berendezett szoba, vizvezeték, acetilen világitás. Vasuti állomás, posta és távirda helyben. Prospektust és mindennemü felvilágositást kivánatra készséggel küld

a Fürdőigazgatóság.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Mosó kelme ujdonságok

Zefir. Batist. Ottomán-vászon.

.. Kreton. Voile de laine ..

!!! óriási raktára !!!

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó mühely közelében a vámospércsi országut mentén fekvő ugynevezett **Nyilas-telepen**

házhelyek

valamint felépitett munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet **Dr. Márton Kálmán** ügyvédnél Piacz-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szabadalm. kelme- és szőrmefestő, vegytisztitó és gőzmosó-gyár

BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37-IK SZÁM.

Megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviseletet létesit és ezáltal módot nyujt a nagyérdemü közönségnek arra, hogy cégét — **a csomagolás és postaköltségek mellőzésével** — közvetlenül felkereshesse

SCHWARTZ R. Debrecen

DÉGENFELD-TÉR 8. SZÁM

vette át a képviseletét és a gyár rendes áraiban vállalja az **uri-, női- és gyermek-öltönyök, diszitő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke és végáruk, szőrmék stbiek vegytisztitását és festését.**

Ugyszintén ágytollak tisztitását és fehérnemüek mosását is.

A nagyérdemü közönséget biztositva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairól, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbizatást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA cég.

A „Debreczen"

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utcza 15. szám alatt.

A legujabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, uj betük s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapir, boriték, eljegyzési értesitők lakodalmi és báli meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak müvéssies és izléses előállitását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen" kiadóhivatalában (Piacz-u. 40. szám) eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés dijtalan.

A „Debreczen" nyomda.

Nyomatott a „Debreczen" könyvnyomdájában, Kandia-utcza 15. szám. Telefon 674. szám.